

**Теоретичний аналіз**

**загальних методів уникнення помилок в прийнятті рішень.**

Процес прийняття будь-яких рішень завжди пов'язаний з ризиком зробити помилку на одному з етапів, прийти до хибних висновків та, відповідно, прийняти хибне рішення. У багатьох випадках вірогідність такого ризику є невисокою, або сам факт прийняття хибного рішення є несуттєвим. Проте, є цілий перелік сфер, де прийняття хибного рішення може призвести до незапланованих наслідків, які можуть бути, в тому числі, катастрофічними. Разом з тим, часто такі рішення приймаються в умовах психологічного тиску, що, у свою чергу, збільшує ризик помилки. Виходячи з вищенаведеного, видається актуальним теоретичне дослідження і порівняння існуючих методів уникнення помилок під час прийняття рішень. Одним із таких методів, що дозволяють уникнути або мінімізувати ризик помилки у прийнятті рішень є метод мінімізації упередження. Упередження, як таке, може виникнути як результат цілого переліку обставин, а саме: недостатність інформації, зацикленість на чомусь одному, обрамлення поданої інформації, самопідтверджувальність вихідної гіпотези, неможливість залишити почате, непередбачливість тощо. Відповідно, для нівелювання впливу упередженості сприйняття необхідний:

- постійний пошук нової інформації, що підтверджує або спростовує наявні дані;
- пошук альтернативних варіантів рішення поставленої проблеми;
- у випадку командної роботи – приділення уваги критичному осмисленню всіх ідей та рішень, що виникають;
- всебічний розгляд ситуації, для визначення характеру подання інформації;
- переосмислення поставлене завдання у випадку зацикленості;
- максимальне дистанціювання від емоційної прив'язаності до прийнятих помилкових рішень.

Таким чином можна мінімізувати упередженість у прийнятті рішень і тим самим зменшити ризик прийняття хибного рішення. Окрім того, існує ряд методів, так званого адаптивного прийняття рішень, які теж можуть дозволити мінімізувати ризик прийняття хибного рішення. Це:

метод винятків або пріоритетів – в ході аналізу визначаються критично важливі питання, всі інші відкидаються;

метод затримки прийняття рішень – рішення приймаються поступово та частинами для уникнення примусового прийняття основного рішення, змінити яке неможливо;

метод дослідження – випробовування того чи іншого рішення, базоване на наявній інформації;

метод хеджування – створення альтернативних варіантів рішення поставленої проблеми для уникнення безвихідної ситуації.

Кожен з цих методів, разом з методами подолання упередженості, має свої особливості. Так, для застосування методів подолання упередженості бажано працювати з командою, проте вони є більш ґрунтовними, тоді як методи адаптивного прийняття рішень дають можливість «зрізати гострі кути» та отримати правильне рішення критичного питання швидше, але ціною ризику помилок у некритичних рішеннях.

Отже, оскільки, на даний час не існує єдиної усталеної та загальновизнаної системи методів уникнення помилок у прийнятті рішень, видається вельми важливим критичне порівняння та дослідження найбільш ефективних з існуючих методів, що разом з новими дослідженнями в даній сфері дасть змогу зробити ще один крок в напрямі своєчасного визначення та подолання причин, що можуть призвести до помилок у прийнятті рішень.